

Warszawa, dnia 25 września 2025 r.

prof. dr hab. Robert Suwaj

Wydział Administracji i Nauk Społecznych

Politechnika Warszawska

UNIWERSYTET GDAŃSKI

RPW/55562/2025 P
Data: 2025-10-16

RECENZJA

rozprawy doktorskiej Pana mgr Jakuba Turskiego, pt. *„Sprzeciw od decyzji kasacyjnej w postępowaniu sądowoadministracyjnym”*

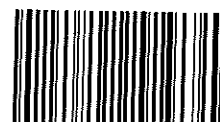
W wykonaniu uchwały Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 30 czerwca 2025 r., powołującej mnie na recenzenta w przewodzie doktorskim mgr Jakuba Turskiego, mam zaszczyt przedstawić ocenę rozprawy pt. *„Sprzeciw od decyzji kasacyjnej w postępowaniu sądowoadministracyjnym”*, przygotowanej pod opieką promotora – dr hab. Mariusza Bogusza, prof. UG.

Po zapoznaniu się z rozprawą stwierdzam, że:

- 1) rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie przez Doktoranta zagadnienia naukowego,
- 2) Autor wykazał w rozprawie ogólną wiedzę teoretyczną w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne,
- 3) przedstawioną rozprawą Kandydat do stopnia naukowego potwierdził posiadanie umiejętności do samodzielnego prowadzenia pracy naukowo-badawczej.

Powyższe oznacza, że oceniana rozprawa doktorska spełnia kryteria określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742 t.j.).

Mając na uwadze powyższe, opowiadam się za dopuszczeniem Pana mgr Jakuba Turskiego do kolejnych etapów przewodu doktorskiego. W uzasadnieniu powyższego wniosku poniżej przedstawiam swoje argumenty i uwagi.

SCP/294/2025
ID: 02380300002451

1. Wartość naukowa rozprawy

a. Oryginalność badań

Spośród trzech najczęściej stosowanych w nauce zabiegów w zakresie wyboru strategii prowadzenia badań naukowych (tj. „bądź pierwszy”, „bądź najlepszy” lub „bądź kontrowersyjny”), Autor wybrał ten pierwszy, przyjmując jako główne zadanie badawcze „analizę i ocenę instytucji prawnej sprzeciwu jako środka zaskarżenia inicjującego postępowanie sądowoadministracyjne”. Autor zaprezentował wstępną hipotezę badawczą, zgodnie z którą „sprzeciw od decyzji mieści się w pojęciu <środek zaskarżenia>”. Konstrukcja prawna środka zaskarżenia została przez Autora zaprezentowana w sposób oryginalny, który nie był wcześniej przedmiotem badań prowadzonych w sposób pozwalający na publikację kompleksowo opracowanych wyników. Z powyższego zadania Autor wywiązał się bardzo rzetelnie dokonując wszechstronnej analizy obszaru określonego w tytule rozprawy. Autor jednocześnie potwierdził postawioną na wstępie tezę główną, zakładającą że sprzeciw od decyzji jest środkiem zaskarżenia inicjującym postępowanie sądowoadministracyjne, które – pomimo swych niedoskonałości strukturalnych i funkcjonalnych – pozwala zrealizować „prawo do sądu w każdej sprawie”. Jest to twierdzenie w nauce prawa publicznego oryginalne, a ponadto zostało wywiedzione i zbadane przy zastosowaniu metody naukowej.

b. Wartość naukowa rozdziałów

Na uwagę zasługuje też poprawna i kompleksowa konstrukcja pracy i zawartość merytoryczna oraz naukowa poszczególnych rozdziałów. Wszystkie one łącznie oraz każdy z osobna, realizują temat dysertacji oraz realizują wybrane zadania badawcze w założonej przez Autora treści i kształcie. Wstępna prezentacja zagadnień wprowadzających wprowadzić mogłaby w większym stopniu nawiązywać do celu i założeń konstrukcyjnych uzasadniających wprowadzenie instytucji prawnej sprzeciwu od decyzji do krajowego porządku prawnego, niemniej na uwagę zasługuje też brak rozważań w sferze ochrony prawnej zapewnienia przed nadużywaniem zasady dwuinstancyjności w rzeczywistej i świadomej przewłoce w załatwieniu sprawy administracyjnej. Zabrakło też kwestii oceny celu ochrony prawnej w nadmiernie

wykorzystywanym w praktyce modelu kasatoryjnym postępowania administracyjnego i sądowoadministracyjnego.

Biorąc jednak pod uwagę zakres przedmiotowy ukształtowany tytułem rozprawy, treść rozdziałów odnosi się do wszystkich elementów prawidłowo ukształtowanej struktury pracy i jej wartość należy ocenić wysoko. Zarówno rozdziały III i IV zawierają kompleksową analizę kategorii podmiotów upoważnionych oraz przesłanek wniesienia sprzeciwu, zaś rozdział V analizuje przebieg postępowania w przedmiocie wniesionego sprzeciwu.

2. Wartość merytoryczna rozprawy

Autor w sposób umiejętny wprowadza w tematykę badawczą zaczynając swoje rozważania od teoretycznej koncepcji systemu, jego pojęcia i cech charakterystycznych, uzupełniając swoje rozważania analizą rozwiązań teoretyczno-prawnych, które pozwalają na sprawną i efektywną realizację prawa do sądu na tym etapie postępowania.

Na uwagę zasługuje jasność i precyzja sformułowanej hipotezy badawczej, a także katalogu sześciu rozbudowanych obszarów badawczych, nazwanych przez Autora celami badawczymi pracy. Łącznie obejmują one zakreślony problem badawczy i pozwalają – przy zastosowaniu zaproponowanej metodologii na osiągnięcie wyznaczonego celu badawczego. W aspekcie doboru metod badawczych zabrakło jednak szerszego wykorzystania narzędzi statystycznych do pełnej analizy danych. W szczególności nie ustalono jak wygląda w układzie ilościowym efektywność wnoszenia sprzeciwów – czy jest to instytucja pozwalająca w praktyce na osiągnięcie celu jakim było przeciwdziałanie przewlekłości prowadzonych postępowań administracyjnych. Jest to kwestia o tyle istotna, bowiem nie pozwala w istocie przedstawić wiążących uwag na przyszłość.

Pozytywnie należy ocenić sposób przedstawienia wyników badań, które znajdują się na 19 stronach podsumowania (nazwanego „Zakończeniem”). W pełnym zakresie i z dużą precyzją Autor dokonuje wszechstronnej weryfikacji postawionych celów badawczych na wstępie oraz udziela kompleksowej i rozbudowanej odpowiedzi na postawione pytania badawcze. We wnioskach Autor prezentuje krytyczną analizę wyników i przejawia jednocześnie umiejętność ich interpretacji na tle literatury przedmiotu. W zdecydowanej większości wnioski te należy uznać za jasne i poprawne.

3. Poprawność redakcyjna rozprawy

Podkreślić należy, iż sam tytuł rozprawy został sformułowany w sposób jasny i klarowny i niewątpliwie odpowiada on również w całości treści rozprawy. Również konstrukcję tematu pracy należy ocenić jako prawidłową pod względem kryteriów logiki oraz poprawności użytej terminologii formalnoprawnej.

Warto też zaznaczyć, iż jest to aktualnie pierwsze tak rozbudowane doktrynalnie opracowanie naukowe w przedmiocie tematyki przedłożonej dysertacji. W krajowej nauce próbuje się poszukiwać wykorzystania rozwiązań technologicznych dla zwiększenia efektywności działania instytucji publicznych jednakże nie przeprowadzono jeszcze tak dokładnych i wszechstronnych badań obejmujących kompleksową ocenę regulacji obejmujących ocenę prawną sprzeciwu od decyzji.

Praca została napisana językiem czytelnym i zrozumiałym, pomimo zastosowania specjalistycznej nomenklatury pojęciowej. Krytycznie należy jednak ocenić brak korekty, duża liczba błędów językowych szczególnie w treści pracy jak i w podsumowaniu wskazuje na wątpliwości co do zakończenia procesu osiągnięcia ostatecznej wersji wyrażania myśli.

4. Uwagi krytyczne

- a. Autor pomimo zauważenia i akceptacji założenia oraz podkreślenia znaczenia celu wprowadzenia instytucji prawnej sprzeciwu do krajowego porządku prawnego w całokształcie prowadzonych badań całkowicie pominął ten wątek. Nie ujęto relacji tytułowej instytucji z pozostałymi konstrukcjami prawa procesowego jak np. nowelizacja treści art. 136 K.p.a. oraz wpływu tych rozwiązań na obecny, normatywny kształt zasady dwuinstancyjności.
- b. Można odnieść wrażenie, że Autor pominął kwestię znaczenia zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego w kontekście tego, komu i jak powinna ona służyć we współczesnym postępowaniu administracyjnym.
- c. W pracy dokonano błędnej oceny zakresu i rzeczywistej głębokości w badaniu prawnych podstaw zakresu rozpoznania sprzeciwu przez sąd administracyjny. Próba ograniczenia działań sądu „jedynie do oceny istnienia przesłanek do wydania decyzji kasacyjnej (bez oceny innych aspektów sprawy administracyjnej

...)” oraz twierdzenie o „wąsko zakreślonym zakresie przesłanki uwzględnienia sprzeciwu” stanowić może brak zrozumienia dla ogromu czynności, jakie konieczne są do przeprowadzenia przed sądem administracyjnym w celu kompleksowego zbadania podstaw wydania decyzji kasacyjnej. Rolą doktoranta powinno być w tym zakresie: 1) ustalenie całokształtu okoliczności w zakresie badania podstaw zastosowania decyzji kasacyjnej przez sąd administracyjny, 2) wygenerowaniu katalogu czynności organu I instancji wiążących się z koniecznością poddania analizie przez sąd, 3) dokonanie oceny ww. okoliczności w kontekście rozstrzygnięcia wydanego przez organ odwoławczy, 4) ocena zasadności wniesionego sprzeciwu. Ograniczenie analizy wyłącznie do kwestii wskazanych w pkt 4 jest ewidentnym błędem poznawczym tej rozprawy.

5. **Pytania do Autora**

- a. Jakie Autor ocenia efektywność i skuteczność regulacji wprowadzonych do porządku prawnego reformą z roku 2017 w zakresie wpływu na zakładaną zmianę modelu postępowania odwoławczego z kasacyjnego na reformatoryjny i jaką rolę odegrał tu sprzeciw?
- b. Czy w ocenie Autora badanie zasadności sprzeciwu sprowadza się wyłącznie „do badania kwestii formalnych” i czy jest to podejście właściwe i wystarczające?
- c. Czy sprzeciw od decyzji stanowi w istocie realizację prawa do sądu czy też ma wpływ na sposób stosowania zasady dwuinstancyjności, a jeśli tak to jaki jest to wpływ?
- d. Jak – w świetle obowiązujących regulacji prawnych – brzmi dzisiaj zasada dwuinstancyjności oraz jakie cele i czyje interesy ma ona realizować?
- e. Jaka jest efektywność wnoszenia sprzeciwów w krajowym porządku prawnym (ile jest uwzględnianych) i jakie ma to znaczenie prawne i praktyczne dla stosowania prawa administracyjnego?

6. **Ocena końcowa**

W podsumowaniu stwierdzam, że recenzowana rozprawa doktorska Pana mgr Jakuba Turskiego spełnia warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742 t.j.) i wnioskuję do Rady
Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu Gdańskiego o dopuszczenie do kolejnych etapów
przewodu doktorskiego.

9 października 2025 r.

.....
data sporządzenia recenzji

.....
podpis recenzenta